

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.10.2005
RT I 2005, 40, 311

Väärteomenetluse seadustiku, karistusseadustiku ja liiklusseaduse muutmise seadus

Vastu võetud 16.06.2005

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 4. juuli 2005. a otsusega nr 882

I. Väärteomenetluse seadustikus(RT I 2002, 50, 313; 2004, 56, 403) tehakse järgmised muudatused:

§ 1.Paragrahvi 10 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Vajaduse korral võib loetelus eristada ametikohad karistuse määramise pädevusest tulenevalt.»

§ 2.Paragrahvi 55 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) on vaja otsustada konfiskeerimine, aresti kohaldamine või lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmine.»

§ 3.Paragrahvi 73 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) otsuse rahatrahvi või rahatrahvi ja lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise määramise kohta;».

§ 4.Paragrahvi 74 lõiget 1 täiendatakse punktidega 11¹ ja 19 järgmises sõnastuses:

« 11¹) menetlusalusele isikule lisakaristusena mõistetud sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise tähtaeg;»;

« 19) teave sellest, et otsus lisakaristusena mõistetud sõiduki juhtimise õiguse äravõtmise osas pööratakse täitmisele, kui päevast, mil kohtuvälise menetleja otsus on menetlusosalistele kohtuvälise menetleja juures tutvumiseks kättesaadav ja menetlusosalised võivad saada lahendi koopia, on möödunud 15 päeva ja menetlusalune isik või tema kaitsja ei ole otsuse peale kaebust esitanud.»

II. Karistusseadustikus(RT I 2001, 61, 364; 2005, 20, 126) tehakse järgmised muudatused:

§ 5.Seadustiku 3. peatüki 3. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«3. jagu Füüsilisele isikule süüteo eest kohaldatavad lisakaristused»

§ 6.Paragrahvi 50 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Mootor-, õhu- või veesõiduki, samuti trammi või raudteeveeremi ohutu liiklemise või käituseeskirjade rikkumisega seotud süüteo eest võib süüdimõistetule või süüdlasele kohaldada lisakaristusena juhtimisõiguse äravõtmist:

1) kuriteo korral kuni kolmeks aastaks kohtu poolt;

2) väärteo korral kuni üheks aastaks kohtu või kohtuvälise menetleja poolt seaduses sätestatud juhtudel.»

§ 7.Paragrahvi 55 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Käesoleva seadustiku §-des 49 kuni 52 sätestatud lisakaristuse mõistmisel koos aresti või vangistusega laieneb lisakaristus põhikaristuse kandmise kogu ajale ja lisaks kohtuotsusega või kohtuvälise menetleja otsusega määratud tähtajale.»

III. Liiklusseaduses(RT I 2001, 3, 6; 2005, 31, 228) tehakse järgmised muudatused:

§ 8.Paragrahv 20¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 20¹. Sõiduki juhtimiselt kõrvaldamine

(1) Sõiduki juhtimiselt kõrvaldamine on järelevalveõigusega ametiisiku otsus, mille sisuks on sõiduki juhtimise keelamine kuni juhtimiselt kõrvaldamise aluse äralangemiseni.

(2) Juht kõrvaldatakse sõiduki juhtimiselt, kui

- 1) on alust arvata, et ta on tarvitanud narkootilisi või psühhotroopseid aineid;
- 2) on alust arvata, et ta on jooeiseisundis;
- 3) tal puudub vastava kategooria sõiduki või trammi juhtimisõigus või vastava sõiduki kasutamist õigustav dokument;
- 4) sõiduki rikke, heitmete saasteainesisalduse, mürataseme või muu puuduse tõttu on sellega sõidu jätkamine keelatud;
- 5) tema juhiluba saadetakse ekspertiisi seoses võltsimise tunnuste ilmnemisega;
- 6) on alust arvata, et ta terviseiseisund ei vasta kehtestatud nõuetele;
- 7) kui sõidumeerikuga mootorsõiduki juht ei ole täitnud käesoleva seaduse §-s 20³ sätestatud puhkeaja nõudeid.

(3) Juhtimiselt kõrvaldamise otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise aeg ja koht;
- 2) otsuse teinud ametiisiku asutuse nimetus ja aadress;
- 3) otsuse teinud ametiisiku ametikoht, ees- ja perekonnanimi;
- 4) sõidukijuhi ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg;
- 5) sõidukijuhi elukoht;
- 6) sõiduki tüüp, mark ja registreerimismärk;
- 7) käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–7 nimetatud juhtimiselt kõrvaldamise alus ja juhtimiselt kõrvaldamise alguse aeg ja lõppemise tingimus;
- 8) otsuse koostaja allkiri.

(4) Otsus jõustub selle tegemisest.

(5) Juhtimiselt kõrvaldamise otsus tehakse kahes eksemplaris, millest üks antakse juhile. Otsuse teisel eksemplariil kinnitab juht otsuse kättesaamist allkirjaga ning märgib otsuse kättesaamise kuupäeva. Kui juht keeldub allkirja andmast, tehakse juhtimiselt kõrvaldamise otsusesse selle kohta kanne.

(6) Juhtimiselt kõrvaldamise otsuse võib vaidlustada haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.»

§ 9. Paragrahvi 27 lõike 4 punktis 2 asendatakse sõna «peatamine» sõnaga «äravõtmine».

§ 10. Paragrahvi 36 lõiked 1 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooni võib taotleda vähemalt 21-aastane isik, kellel on õpetatava kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust tõendav juhiluba vähemalt kolm aastat ja kellel ei tohi olla kehtivat karistatust liiklusalase kuriteo eest või karistatust liiklusalase väärteo eest, mille eest teda on karistatud juhtimisõiguse äravõtmisega.»;

« (4) Mootorsõidukijuhi õpetaja koolitamise tunnistus tunnistatakse kehtetuks, kui teda on karistatud liiklusalase kuriteo eest või liiklusalase väärteo eest juhtimisõiguse äravõtmisega.»

§ 11. Seaduse 8. peatüki pealkirjast jäetakse välja sõna «peatamine».

§ 12. Paragrahv 41 tunnistatakse kehtetuks.

§ 13. Paragrahv 41¹ tunnistatakse kehtetuks.

§ 14. Paragrahv 41² tunnistatakse kehtetuks.

§ 15. Paragrahv 41³ tunnistatakse kehtetuks.

§ 16. Paragrahvi 42 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Juhtimisõiguse äravõtmine on kohtu poolt mõistetud või kohtuvälise menetleja poolt määratud lisakaristus liikluseaduse või selle alusel antud õigusakti nõuete rikkumisega seotud süüteo eest, mille sisuks on keeld juhtida sõidukit.»

§ 17. Paragrahvi 44 lõigetest 1 ja 2 jäetakse välja sõnad «isikul on juhtimisõigus peatatud või».

§ 18. Paragrahvi 64:

1) lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) ametiasutus, kohtuvälise menetleja või kohus juhtimisõiguse äravõtmisel ja kehtetuks tunnistamisel;»;

2)lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Ametiasutus, kohtuväline menetleja või kohus, kes on teinud otsuse isikult sõiduki või trammi juhtimise õiguse äravõtmise kohta, saadab otsuse ärakirja majandus- ja kommunikatsiooniministri määratud asutusele viie tööpäeval jooksul otsuse jõustumisest arvates.»

§ 19.Paragrahvi 66 lõike 1 punktist 2 jäetakse välja sõnad «peatab või».

§ 20.Paragrahvi 72 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Trammi juhtimise õigus võetakse ära, tunnistatakse kehtetuks ja taastatakse seadusega mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmise, kehtetuks tunnistamise ja taastamise kohta sätestatu kohaselt.»

§ 21.Paragrahvi 74¹lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Sama teo eest isiku poolt, kes on sõiduki juhtimiselt kõrvaldatud või kellel mootorsõiduki või trammi juhtimise õigus on peatatud või kehtetuks tunnistatud või kellelt on mootorsõiduki või trammi juhtimise õigus ära võetud – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.»

§ 22.Paragrahvi 74¹⁷tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Mootorsõiduki- või trammijuhi poolt liiklusnõuete rikkumise eest, kui sellega on tekitatud varaline kahju või inimesele ettevaatamatusest tervisekahjustus, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist ühest kuust kuni kolme kuuni.»

§ 23.Paragrahvi 74¹⁹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Mootorsõiduki või trammi juhtimise eest joobeseisundis – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist kolmest kuust kuni üheksa kuuni.»

§ 24.Paragrahvi 74²⁰tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Mootorsõiduki või trammi ilmsete joobetunnustega juhi kõrvalehoidumise eest joobeseisundit tuvastavast läbivaatusest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist kuuest kuust kuni ühe aastani.»

§ 25.Paragrahvi 74²¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Alkoholi tarvitamise eest liiklusõnnetuses osalenud juhi poolt vahetult pärast liiklusõnnetust enne selle asjaolude väljaselgitamist sündmuskohal – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist kolmest kuust kuni üheksa kuuni.»

§ 26.Paragrahvi 74²²täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

« (4) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist ühest kuust kuni kolme kuuni.

(5) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist ühest kuust kuni kuue kuuni.»

§ 27.Paragrahvi 74³⁰täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist kolmest kuust kuni ühe aastani.»

§ 28.Paragrahvi 74³¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Liiklusõnnetuses osalenud sõiduki juhi poolt liiklusõnnetusest politseile teatamise nõuete rikkumise eest, kui teatamine oli kohustuslik, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist kolmest kuust kuni üheksa kuuni.»

§ 29. Paragrahvi 74³² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Liiklusõnnetuse sündmuskohalt põgenemise või liiklusõnnetuses kannatada saanud abitus seisundis oleva inimese abita jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist kuuest kuust kuni ühe aastani.»

§ 30. Paragrahvi 74³⁵ täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

« (2¹) Kohus või kohtuväline menetleja võib kohaldada käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud süüteo eest lisakaristusena sõiduki juhtimise õiguse äravõtmist ühest kuust kuni kolme kuuni.»

§ 31. Seadust täiendatakse §-ga 77³ järgmises sõnastuses:

« **§ 77³. Liiklusseaduse §-de 41¹ ja 41³ kehtetuks tunnistamisega seotud rakendussätted**

(1) Enne 2005. aasta 1. oktoobrit kehtinud liiklusseaduse § 41¹ alusel sõiduki juhtimiseks väljastatud ajutine juhiluba kehtib selles märgitud kehtivustähtaja lõpuni.

(2) Isikule, kelle juhtimisõigust tõendavaks dokumendiks on enne 2005. aasta 1. oktoobrit kehtinud liiklusseaduse § 41¹ alusel sõiduki juhtimiseks väljastatud ajutine juhiluba, tagastatakse äravõetud juhiluba tema kirjaliku avalduse alusel. Juhiluba tagastatakse hiljemalt kolme tööpäeva jooksul avalduse saamisest arvates.

(3) Isiku suhtes, kelle juhtimisõigus on peatatud üheks kuni kaheteistkümneks kuuks enne 2005. aasta 1. oktoobrit kehtinud liiklusseaduse § 41³ alusel, kehtib otsuses märgitud juhtimisõiguse peatamise tähtaeg.

(4) Isiku suhtes, kelle juhtimisõigus on peatatud pikemaks ajaks kui kaheteistkümneks kuuks enne 2005. aasta 1. oktoobrit kehtinud liiklusseaduse § 41³ alusel, loetakse juhtimisõigus peatatuks kaheteistkümneks kuuks otsuses märgitud tähtajast alates.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud juhtudel taastatakse juhtimisõigus liiklusseaduse §-s 44 sätestatud korras ja tingimustel, mis kehtisid enne 2005. aasta 1. oktoobrit.

(6) Isiku juhtimisõigus jäetakse peatamata, kui seda ei ole enne 2005. aasta 1. oktoobrit kehtinud liiklusseaduse § 41³ lõike 10 kohaselt peatatud.

(7) Mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooni ei või taotleda isik, kelle juhtimisõigus on peatatud enne 2005. aasta 1. oktoobrit kehtinud liiklusseaduse § 41³ alusel ning peatamise tähtaeg ei ole vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatule lõppenud.»

IV. § 32. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2005. aasta 1. oktoobril.

Riigikogu esimees Ene ERGMA